

ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการดื่มสุราแบบหนัก ในนักเรียนอาชีวศึกษา ในสถาบันการศึกษา เอกชนแห่งหนึ่ง*

เนตรชนก แก้วจันทา พย.ม.**, สมพร รุ่งเรืองกลกิจ ปรด.***
สุวรรณ อรุณพงศ์ไพศาล พบ.****

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยทำนายพฤติกรรมการดื่มสุราแบบหนักในนักเรียนอาชีวศึกษาชายและหญิง

วิธีการศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนอาชีวศึกษาชายและหญิง อายุ 15-19 ปี จำนวน 1,279 ราย เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบสามขั้นตอนตาม ชั้นปีศึกษา สาขาวิชา และห้องเรียน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์เชิงเดียวและการถดถอยพหุโลจิสติก

ผลการศึกษา พบกลุ่มตัวอย่างดื่มสุราแบบหนักร้อยละ 26.8 ในจำนวนนี้เป็นชายร้อยละ 30.6 หญิงร้อยละ 23.7 ผลการวิเคราะห์เชิงซ้อน พบปัจจัยที่ร่วมทำนายพฤติกรรมการดื่มสุราแบบหนักในทั้งสองเพศ ได้แก่ อายุ อำนาจหรือความสามารถของบุคคลในการแสวงหาเครื่องดื่มสุรามาบริโภค พฤติกรรมการดื่มสุราของมารดา พฤติกรรมการใช้สารเสพติด เทศกาลงานเลี้ยงต่างๆ และพฤติกรรมมุ่งแสวงหาความท้าทาย โดยสามารถอธิบายโอกาสดื่มสุราแบบหนักได้ ร้อยละ 28.82 ปัจจัยด้านอายุสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการดื่มสุราแบบหนักเฉพาะเพศหญิง ปัจจัยด้านพฤติกรรมการดื่มสุราของมารดา สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการดื่มสุราแบบหนักเฉพาะเพศชาย ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดกับพฤติกรรมการดื่มสุราแบบหนักทั้งสองเพศ คือ พฤติกรรมการใช้สารเสพติด (OR = 4.41, 95%CI = 3.26-5.98)

สรุป จากผลการศึกษาพบว่าอำนาจหรือความสามารถของบุคคลในการแสวงหาเครื่องดื่มสุรามาบริโภคสามารถทำนายพฤติกรรมการดื่มสุราแบบหนักในกลุ่มนักเรียนได้ ดังนั้นจึงชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของนโยบายการควบคุมการจำหน่ายสุราและสถานที่ดื่มสุรา เพื่อลดอำนาจหรือความสามารถในการแสวงหาเครื่องดื่มสุรามาบริโภค รูปแบบการรณรงค์ไม่ดื่มสุราในเทศกาลต่างๆมีประโยชน์และควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อลดพฤติกรรมการดื่มสุราแบบหนักในกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษา แต่ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างเพศชายและหญิง โดยเฝ้าระวังในกลุ่มนักเรียนชายที่มารดาดื่มสุราและกลุ่มนักเรียนหญิงที่มีอายุเพิ่มขึ้น

คำสำคัญ พฤติกรรมการดื่มสุราแบบหนัก นักเรียนอาชีวศึกษา เพศภาวะ สุรา

วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย 2554; 56(4): 377-394

* ได้รับทุนสนับสนุนจาก ศูนย์ส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนวัยแรงงาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** อาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

*** รองศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

**** รองศาสตราจารย์ ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Predictors of Binge Drinking Behaviors among Vocational Education Students at a Private Institution*

Netchanok Kaewjanta RN, M.N.S.**; Somporn Rungreangkulkij RN, Ph.D.***, Suwanna Arunpongpaisal MD.****

ABSTRACT

Objective: To determine the predictors of binge drinking behaviors among male and female vocational students.

Methods: A total of 1,279 vocational students aged 15-19 years completed the questionnaires. A three-stage stratified cluster random sampling method was used. Data were analyzed using univariate and multiple logistic regression.

Result: The study found 26.8 percent were binge drinkers. Among these, 51.9 percent were males and 48.1 percent were females. Predictors of binge drinking behaviors in both sexes were age, power or the ability to access alcoholic beverages, maternal drinking behaviors, substance use behaviors, festival party and challenge-seeking behaviors, with the predictive power of 28.8 percent. Age was found to be a predictor of binge drinking behaviors only among females. Maternal drinking behaviors were found to be a predictor of binge drinking behaviors only among male. The first significant predictors found in both sexes were substance use behaviors (OR = 4.41, 95%CI = 3.26-5.98).

Conclusion: The study findings power or the ability to access alcoholic beverages to predictor of binge drinking behaviors, so indicate the importance of alcohol control policies, especially on purchasing and where alcohol consumption is allowed. Abstaining alcohol campaign during the festival is important and should be carried out continuously to reduce binge drinking among students. However, gender differences should be taken into account. Surveillance should focus on male students with maternal drinking and female with older age.

Keyword: binge drinking behaviors, vocational students, gender, alcohol

J Psychiatr Assoc Thailand 2011; 56(4): 377-394

* Funded by Research and Training Center for Enhancing Quality of Working-Age People, Khon Kaen University.

** Instructor. Faculty of Nursing, Khon Kaen University.

*** Associate Professor. Faculty of Nursing, Khon Kaen University, GRTGWH.

**** Associate Professor. Department of Psychiatry, Faculty of Medicine, Khon Kaen University.

ความสำคัญ

สุราเป็นสารเสพติดที่ปัจจุบันพบว่ามียุทธการดื่มเพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่น¹ ดังมีการศึกษาของการอนามัยโลก ที่สำรวจในกลุ่มวัยรุ่นอายุ 14-19 ปี จาก 27 ประเทศทั่วโลกพบอัตราการดื่มสุราสูงถึงร้อยละ 11.77¹ และพบพฤติกรรมดื่มที่ก่อให้เกิดปัญหา มากที่สุดโดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นชายคือ การดื่มสุราแบบหนัก (binge drinking) หรือ ดื่มแบบเมาหัวราน้ำ^{2,3} ซึ่งพบอัตราการดื่มสูงในกลุ่มวัยรุ่นอายุ 12-17 ปี ถึงร้อยละ 90³ ในประเทศไทยมีรายงานปี พ.ศ. 2549 “พบอัตราการดื่มสุราแบบหนักในกลุ่มอายุ 12-24 ปี สูงถึงร้อยละ 19.6⁴ และปี พ.ศ.2550 มีการสำรวจในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาชั้น ม.1, 3, 5 และ นักเรียนอาชีวศึกษาที่เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปี 2 (ปวช.2) ทั่วประเทศพบอัตราการดื่มสุราแบบหนักในกลุ่มนักเรียนชายและหญิงร้อยละ 10.2 และ 4.1 ตามลำดับ⁵

ปัจจุบันมีการศึกษาถึงปัญหาและผลกระทบจากการดื่มสุราในกลุ่มวัยรุ่นโดยเฉพาะพฤติกรรม การดื่มสุราแบบหนักที่พบว่าก่อให้เกิดปัญหาในกลุ่มวัยรุ่นมากที่สุด^{2, 3} ได้แก่ อุบัติเหตุ⁶ ปัญหาพฤติกรรมรุนแรง³ ปัญหาพฤติกรรมทางเพศ³ ปัญหาพฤติกรรม การใช้สารเสพติด³ ปัญหาเศรษฐกิจภายในครอบครัว⁴ ปัญหาและผลกระทบต่อชีวิตและสังคมของเด็กวัยรุ่น^{4,7}

จากการทบทวนวรรณกรรมในต่างประเทศ พบปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมดื่มสุราแบบหนักในวัยรุ่นดังนี้ ปัจจัยด้านชีวภาพ⁸ ได้แก่ เพศ อายุ เชื้อชาติ พันธุกรรม ปัจจัยด้านครอบครัว^{2,6} ได้แก่ ความขัดแย้งในครอบครัว พฤติกรรมดื่มสุราของพ่อแม่ ปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน^{6,9} ได้แก่ พฤติกรรมดื่มของเพื่อน การถูกกดดันจากกลุ่มเพื่อน ปัจจัยส่วนบุคคล^{6,9} ได้แก่ ลักษณะนิสัยที่ชอบความตื่นเต้นท้าทาย การรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มสุรา ความสามารถในการ

แสวงหาเครื่องดื่มสุรามาบริโภค ปัจจัยด้านสังคม^{9,10} ได้แก่ สถานะทางเศรษฐกิจ พฤติกรรมการใช้สารเสพติด เทศกาลงานเลี้ยง งานปาร์ตี้ แต่ไม่พบข้อมูลการศึกษา ประเด็นนี้ในประเทศไทยและการศึกษาเกี่ยวกับการดื่มสุราพบยังขาดรายละเอียดด้านความแตกต่างทางเพศ และเพศภาวะ (gender) ซึ่งเพศภาวะหมายถึงลักษณะหญิงชายที่เกิดจากความแตกต่างของสังคม เป็นสิ่งที่เรียนรู้ผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคม มีความแตกต่างในแต่ละสังคมขึ้นอยู่กับ ค่านิยม ความคิด ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรม และการเลี้ยงดู เป็นต้น¹¹ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยทำนายพฤติกรรม การดื่มสุราแบบหนักในกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ทั้งในกลุ่มนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ทั้งนี้จากการสำรวจในปี พ.ศ.2550 มีการสำรวจพฤติกรรม การดื่มสุราของนักเรียนทั่วประเทศพบอัตราการดื่มสุราแบบหนักในกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาสูงกว่าสายสามัญ โดยพบนักเรียนชายและหญิงมีพฤติกรรมดื่มสุราในชีวิตประจำวันสูงถึงร้อยละ 68.8 และ 44.7 ตามลำดับ และมีพฤติกรรมดื่มสุราแบบหนักมากที่สุดเช่นกัน โดยพบในกลุ่มนักเรียนชายและหญิงร้อยละ 20.6 และ 9.1 ตามลำดับ⁵ ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการเรียนการสอนในสายอาชีวะมีความเป็นอิสระสูง ความเคร่งเครียดจากการเรียนมีน้อย ช่วงเย็นไม่จำเป็นต้องเรียนพิเศษ ทำให้นักเรียนมีเวลาว่างมากขึ้น โอกาสที่จะไปเที่ยวสังสรรค์กับเพื่อนๆจึงมีมากขึ้น และมีการศึกษาลักษณะครอบครัวของนักเรียนมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และ นักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย ทั้งภาครัฐและเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนอาชีวศึกษา ในภาคเอกชนมาจากครอบครัวที่บิดามารดาเลี้ยงเดี่ยว และมีการใช้ความรุนแรงทางวาจามากที่สุด¹² ดังนั้น อาจเป็นสาเหตุให้นักเรียนอาชีวศึกษามีพฤติกรรม ดื่มสุรามากกว่านักเรียนในสังกัดอื่น ๆ

วิธีการศึกษา

การศึกษาภาคตัดขวาง (cross sectional study) แบบหาความสัมพันธ์ทำนาย (predictive correlation research design)

กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนทั้งเพศหญิงและชาย อายุ 15-19 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ภาคปลาย ปีการศึกษา 2553 ในสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนแห่งหนึ่งในเขตอำเภอเมืองขอนแก่น การคำนวณขนาดตัวอย่างใช้สูตรของ Hsieh, และคณะ¹³ ได้ขนาดตัวอย่าง 920 ราย แต่การศึกษาคั้งนี้ใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่มจึงได้ปรับขนาดตัวอย่างด้วยค่า design effect ได้กลุ่มตัวอย่างเพิ่มเป็น 1,840 ราย เนื่องจากกลุ่มประชากรที่ศึกษาในคั้งนี้มีความแตกต่างกัน (heterogeneous population) ในหลายด้าน เช่น เพศ ระดับชั้นปีที่ศึกษา และสาขาวิชาที่เรียน ส่วนปัจจัยด้านเพศไม่สามารถสุ่มได้เนื่องจากในสาขาช่างมีนักเรียนหญิงน้อยและสาขาบริหารมีนักเรียนชายน้อยดังนั้นจึงได้เลือกกลุ่มนักเรียนหญิงในสาขาช่างและนักเรียนชายในสาขาบริหารทั้งหมดเข้ามาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ทั้งหมด 307 ราย ส่วนกลุ่มตัวอย่างอีก 1,533 ราย ใช้วิธีการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสามชั้นตอน (3-stratified cluster random sampling) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างที่ได้มีความครอบคลุมประชากรที่ต้องการศึกษา เป็นตัวแทนที่ดีของประชากร และเพื่อเป็นการประหยัดเวลา สะดวกในการเข้าเก็บข้อมูล โดยหน่วยตัวเลือกชั้นที่ 1 (primary sampling selection) คือระดับชั้นปีที่ศึกษาด้วยวิธีการสุ่มแบบเป็นระบบ หน่วยตัวเลือกชั้นที่ 2 (secondary sampling selection) คือสาขาวิชาที่เรียนด้วยวิธีการสุ่มแบบเป็นระบบ หน่วยตัวเลือกชั้นที่ 3 (tertiary sampling selection) คือห้องเรียนด้วยวิธีการสุ่มแบบเป็นระบบ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบสอบถามตอบด้วยตนเอง มีทั้งหมด 6 ส่วน โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามส่วนที่ 3, 4, 5, 6 ไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ราย เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach ซึ่งมารายละเอียดคั้งนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลประชากร ประกอบด้วยข้อมูลด้าน เพศ อายุ ระดับชั้นปีที่ศึกษา สาขาวิชาที่เรียน พร้อมข้อคำถามเพื่อสอบถามอำนาจหรือความสามารถของบุคคลในการจัดหาหรือหาซื้อเครื่องดื่มสุรา มาบริโภคโดยให้นักเรียนประเมินและวิเคราะห์ตนเองว่ามีความสามารถในการจัดหาหรือหาซื้อสุรามาริโภคได้ในระดับ น้อย ปานกลาง หรือ มาก แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราของบิดามารดาโดยแยกเป็น ไม่ดื่ม ดื่มนานๆคั้ง คือ การดื่มสุรา 2-4 ครั้ง/เดือน และดื่มบ่อย คือ การดื่มสุรามากกว่า 2 ครั้ง/สัปดาห์ พฤติกรรมการใช้สารเสพติดโดยถามในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา มีการใช้สารเสพติดหรือไม่ โดยแยกเป็น ใช้และไม่ใช้ พฤติกรรมการดื่มสุราตามเทศกาลงานเลี้ยงต่างๆ โดยถามในช่วง 12 ที่ผ่านมา ท่านมีพฤติกรรมการดื่มสุราโดยสัมพันธ์กับช่วงเทศกาลงานเลี้ยงต่างๆหรือไม่ โดยแยกเป็น ใช่ และไม่ใช้

ส่วนที่ 2 แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราแบบหนัก ที่ผู้วิจัยประยุกต์ใช้เกณฑ์ตามความหมายของ National Institute on Alcohol Abuse and Alcoholism [NIAAA]¹⁴ คือพฤติกรรมการดื่มสุราแบบเมาหัวราน้ำ โดยมีลักษณะการดื่มในเพศชายที่มีการดื่มมากกว่าหรือเท่ากับ 5 ดื่มมาตรฐานใน 2 ชั่วโมงต่อคั้ง ในช่วง 6 เดือน ซึ่งเทียบเท่ากับเบียร์ 4 กระป๋อง หรือเหล้า 40 ดีกรี 2.5 เป็ก (1 เป็ก เท่ากับ 50 มิลลิลิตร) (1 ดื่มมาตรฐาน หมายถึง การดื่มเครื่องดื่มที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ 14 กรัม หรือ เทียบเท่าเบียร์ 1 แก้ว) และลักษณะการดื่มใน

เพศหญิงคือการดื่มมากกว่าหรือเท่ากับ 4 ดื่มมาตรฐาน ใน 2 ชั่วโมงต่อครั้งในช่วง 6 เดือน ซึ่งเทียบเท่ากับเบียร์ 3 กระป๋อง หรือเหล้า 40 ดีกรี 2 เบิก

ส่วนที่ 3 แบบประเมินบุคลิกภาพชอบทำท่าย ที่พัฒนาขึ้นโดย คุชฎี โยเหลา และคณะ¹⁵ ได้ค่า Cronbach's alpha ในกลุ่มวัยรุ่นเท่ากับ 0.55 มีข้อความทั้งหมด 7 ข้อ มีระดับการวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 3 ระดับ ดังนี้ ไม่ชอบ ชอบ ชอบมากที่สุด การคิดคะแนนจะรวมจากทั้ง 7 ข้อ ผู้ที่ตอบได้คะแนนสูงกว่าหรือเท่ากับค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม หมายถึง เป็นผู้ที่มีลักษณะพฤติกรรมที่ชอบความตื่นเต้น ทำท่ายสูง และ ผู้ที่ตอบได้คะแนนต่ำกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม หมายถึง เป็นผู้ที่มีลักษณะพฤติกรรมที่ชอบความตื่นเต้น ทำท่ายต่ำ จากการศึกษาครั้งนี้ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .87

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามการรับรู้สมรรถนะแห่งตน ในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แปลมาจากแบบสอบถาม drinking refusal self-efficacy questionnaire (DRSEQ) ของ Oei, Hasking & Young แปลเป็นภาษาไทยโดย สมพร สิทธิสงคราม และ ดารารวรรณ ต๊ะปิ่นตา¹⁶ โดยเทคนิคการแปลย้อนกลับ (back translation) ได้ค่า Cronbach's alpha เท่ากับ 0.91 ประกอบด้วยข้อความ 31 ข้อ มีระดับการวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 6 ระดับ ดังนี้ ไม่สามารถปฏิเสธได้อย่างแน่นอน ค่อนข้างมั่นใจว่าไม่สามารถปฏิเสธได้ อาจจะไม่สามารถปฏิเสธได้ อาจจะ สามารถปฏิเสธได้ ค่อนข้างมั่นใจว่าจะสามารถปฏิเสธได้ มั่นใจว่าจะสามารถปฏิเสธได้อย่างแน่นอน การแปลผล คิดเป็นคะแนนรวม คือ คะแนนรวมน้อยกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม หมายถึง มีการรับรู้แห่งตนในการปฏิเสธ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับต่ำ หากคะแนนรวมมากกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ยของกลุ่ม หมายถึง มีการรับรู้แห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับสูง จากการศึกษาครั้งนี้ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93

ส่วนที่ 5 แบบประเมินสัมพันธภาพในครอบครัว ซึ่งผู้วิจัยนำมาจากวิทยานิพนธ์ของ สุวรรณณี แสงอาทิตย์¹⁷ ที่สร้างและพัฒนาขึ้น ได้ค่า Cronbach's alpha เท่ากับ 0.85 มีทั้งหมด 20 ข้อคำถาม มีระดับการวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ดังนี้ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยค่อนข้างมาก ไม่น่าใจ เห็นด้วยเล็กน้อย ไม่เห็นด้วยเลย การพิจารณาในการให้คะแนน ซึ่งข้อความมีทั้งเชิงบวก และเชิงลบ นำคะแนนที่ได้ในแต่ละข้อมารวมเป็นคะแนนสัมพันธภาพในครอบครัว มีคะแนนตั้งแต่ 20-100 คะแนน โดยคะแนนสัมพันธภาพในครอบครัวสูงกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ยของกลุ่ม หมายถึง สมาชิกในครอบครัวมีสัมพันธภาพที่ดี หากคะแนนสัมพันธภาพในครอบครัวต่ำกว่าค่าเฉลี่ย หมายถึง สมาชิกในครอบครัวมีสัมพันธภาพที่ไม่ดี จากการศึกษาครั้งนี้ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.74

ส่วนที่ 6 แบบประเมินอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน ซึ่งนำมาจากวิทยานิพนธ์ของ จิราภรณ์ เทพหนู¹⁸ ที่ได้สร้างและพัฒนาขึ้นตามกรอบแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ Bandura ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้ค่า Cronbach's alpha เท่ากับ .78 ประกอบด้วย ข้อคำถาม 15 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ การให้คะแนนแบบสอบถามอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน ซึ่งมีข้อความทางบวกจำนวน 8 ข้อ และข้อความทางลบจำนวน 7 ข้อ การแปลคะแนน ใช้คะแนนรวมจากแบบสอบถามทั้ง 15 ข้อ มีค่าอยู่ระหว่าง 15-75 คะแนน หลังจากได้รวมคะแนนได้แบ่งคะแนนเป็น 3 ระดับ โดยอิงคะแนนที่ระดับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 10 และ 80 ดังนี้¹⁸ 15-21 คะแนน ถือว่ากลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลระดับต่ำ 22-40 คะแนน ถือว่ากลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลระดับปานกลาง 41-75 คะแนน ถือว่ากลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลระดับสูง จากการศึกษาครั้งนี้ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86

วิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS version 17 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลประชากรและปัจจัยทำนายกับพฤติกรรมกรรมการติ่มสุราแบบหนัก แบบ univariate analysis ด้วยสถิติ Chi-square และ logistic regression วิเคราะห์เพื่อหาปัจจัยทำนาย พฤติกรรมการติ่มสุราแบบหนักแบบ multivariate analysis ด้วยสถิติ multiple logistic regression โดยพิจารณาเลือกปัจจัยจากการวิเคราะห์ตัวแปรเดียวที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการติ่มสุราแบบหนัก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติวิเคราะห์โดยมีการวิเคราะห์รวมและแยกวิเคราะห์ในกลุ่มนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

เก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาคั้งนี้ได้อาศัยความยินยอมจากกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามด้วยวาจา โดยมีการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่างโดย มีการชี้แจงวัตถุประสงค์โครงการ รายละเอียดในการพิทักษ์สิทธิ ผู้ให้ข้อมูล สอบถามความสมัครใจเข้าร่วมโครงการ พร้อมเปิดโอกาสให้มีการซักถามในประเด็นที่สงสัย ซึ่งกลุ่มตัวอย่างสามารถปฏิเสธหรือถอนตัวออกจากโครงการได้โดยไม่มีผลกระทบใดๆ ต่ออาสาสมัคร ซึ่งผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลไว้เป็นความลับและจะนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาใช้ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษานี้เท่านั้น โดยผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูลในภาพรวม ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเองโดยเข้าพบอาสาสมัครในชั้นเรียนที่ได้สุ่มเลือกไว้ สอบถามความสมัครใจเข้าร่วมโครงการ และหลังจากนั้นก็แจกแบบสอบถามให้นักเรียนที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการ และให้นักเรียนทำแบบสอบถามประมาณ 45-60 นาที ซึ่งในแบบสอบถามผู้ให้ข้อมูล ไม่ต้องระบุชื่อ-สกุล หรือรหัสนักเรียน

ลงในแบบสอบถาม แต่จะมีการใส่รหัสหมายเลขตามชั้นปี สาขาวิชาที่เรียน ห้อง และหมายเลขผู้ตอบแบบสอบถามแทน เมื่อนักเรียนนำแบบสอบถามมาส่งผู้วิจัยก็จะมีการตรวจสอบข้อมูลในแบบสอบถามว่ามีความครบถ้วนหรือไม่ ซึ่งผู้วิจัยใช้เวลาในการเก็บข้อมูล 3 สัปดาห์ คือในช่วงระหว่างวันที่ 28 กุมภาพันธ์ - 15 มีนาคม 2554 ได้แบบสอบถามคืน 1,769 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.14 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และมีการคัดแบบสอบถามออก เนื่องจากมีอายุเกิน 19 ปี และมีค่า Missing values มากกว่า 10 ค่า ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ 1,279 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 69.51

งานวิจัยได้ผ่านการพิจารณาและรับรองจาก คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์มหาวิทยาลัยขอนแก่นใบอนุญาตเลขที่ : HE532411

ผลการศึกษา

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนักเรียนหญิงร้อยละ 54.5 และชายร้อยละ 45.5 พบพฤติกรรมกรรมการติ่มสุราแบบหนักคิดเป็นร้อยละ 26.8 โดยพบอัตราการติ่มในนักเรียนชายมากกว่านักเรียนหญิงเล็กน้อยคิดเป็นร้อยละ 30.6 และ 23.7 ช่วงอายุที่พบมากที่สุดคือ 18-19 ปี คิดเป็นร้อยละ 56.8 กลุ่มตัวอย่างเรียนในระดับชั้น ปวช. มากกว่า ปวส. คิดเป็นร้อยละ 71.3 และ 28.7 กลุ่มตัวอย่างเรียนสาขาบริหารมากกว่าสาขาช่าง คิดเป็นร้อยละ 55.1 และ 44.9

ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทำนาย นักเรียนชายมีอำนาจหรือความสามารถของบุคคลในการแสวงหาเครื่องติ่มสุรามาบริโภคในระดับมาก มากกว่านักเรียนหญิงเล็กน้อยคิดเป็นร้อยละ 14.6 และ 13.1 บิดามีพฤติกรรมกรรมการติ่มสุราแบบติ่มบ่อยพบในนักเรียนหญิงมากกว่านักเรียนชายเล็กน้อยคิดเป็นร้อยละ 20.9 และ 19.2 มารดามีพฤติกรรมกรรมการติ่มสุราแบบติ่มบ่อยพบ

ในนักเรียนหญิงมากกว่านักเรียนชายเล็กน้อยคิดเป็นร้อยละ 5.9 และ 5.3 นักเรียนชายมีพฤติกรรมการใช้สารเสพติดมากกว่านักเรียนหญิงประมาณสองเท่า คิดเป็นร้อยละ 32.9 และ 16.1 นักเรียนชายมีพฤติกรรม การดื่มสุราตามเทศกาลงานเลี้ยงต่างๆ มากกว่านักเรียนหญิงเล็กน้อยคิดเป็นร้อยละ 53.6 และ 50.9 นักเรียนชายมีพฤติกรรมมุ่งแสวงหาความท้าทายมากกว่านักเรียนหญิงคิดเป็นร้อยละ 46.0 และ 36.4 ($\bar{X}=12.2$, $SD=2.3$) นักเรียนหญิงมีการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มสุราในระดับสูงมากกว่านักเรียนชายคิดเป็นร้อยละ 52.7 และ 43.3 ($\bar{X}=113.2$, $SD=37.2$) นักเรียนชายมีสัมพันธภาพในครอบครัวในระดับต่ำมากกว่านักเรียนหญิงคิดเป็นร้อยละ 68.4 และ 53.5 ($\bar{X}=66.6$, $SD=10.1$) และพบว่าเพื่อนมีอิทธิพลในระดับสูงมากที่สุดทั้งในนักเรียนชายและหญิง โดยพบในนักเรียนชายมากกว่านักเรียนหญิงคิดเป็นร้อยละ 87.3 และ 73.3 ($\bar{X}=43.5$, $SD=6.3$)

ผลการวิเคราะห์ตัวแปรเดียวที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรดื่มสุราแบบหนักของกลุ่มตัวอย่าง คือ เพศ อายุ ระดับชั้นปี อำนาจหรือความสามารถของบุคคลในการแสวงหาเครื่องดื่มสุรามาบริโภค พฤติกรรมการดื่มสุราของบิดา-มารดา พฤติกรรมการใช้สารเสพติด เทศกาลงานเลี้ยง พฤติกรรมมุ่งแสวงหาความท้าทาย การรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มสุรา และสัมพันธภาพในครอบครัว (ดูตารางที่ 1)

ปัจจัยทำนายพฤติกรรมกรดื่มสุราแบบหนัก เมื่อควบคุมผลกระทบจากปัจจัยอื่นๆ แล้วจึงได้ทำการวิเคราะห์แบบ multivariate analysis โดยนำปัจจัยแต่ละปัจจัยจากการวิเคราะห์ตัวแปรเดียวที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรดื่มสุราแบบหนักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมาวิเคราะห์ด้วยสถิติ multiple logistic regressions แบบ forward stepwise (likelihood ratio) พบว่า

1. ปัจจัยทำนายพฤติกรรมกรดื่มสุราแบบหนักในกลุ่มตัวอย่างทั้งนักเรียนชายและหญิง ได้แก่ อายุ อำนาจหรือความสามารถของบุคคลในการแสวงหาเครื่องดื่มสุรามาบริโภค พฤติกรรมการดื่มสุราของมารดา พฤติกรรมการใช้สารเสพติด เทศกาลงานเลี้ยงต่างๆ และ พฤติกรรมมุ่งแสวงหาความท้าทาย โดยสามารถอธิบายโอกาสดื่มสุราแบบหนักได้ ร้อยละ 28.8 (Nagelkerke $R^2 = 0.288$) (ตารางที่ 2)

2. ปัจจัยทำนายพฤติกรรมกรดื่มสุราแบบหนักในกลุ่มนักเรียนชาย ได้แก่ อำนาจหรือความสามารถของบุคคลในการแสวงหาเครื่องดื่มสุรามาบริโภค พฤติกรรมการดื่มสุราของมารดา พฤติกรรมการใช้สารเสพติด เทศกาลงานเลี้ยงต่างๆ และพฤติกรรมมุ่งแสวงหาความท้าทาย โดยสามารถอธิบายโอกาสดื่มสุราแบบหนักได้ ร้อยละ 26.5 (Nagelkerke $R^2 = 0.265$) (ตารางที่ 3)

3. ปัจจัยทำนายพฤติกรรมกรดื่มสุราแบบหนักในกลุ่มนักเรียนหญิง ได้แก่ อายุ อำนาจหรือความสามารถของบุคคลในการแสวงหาเครื่องดื่มสุรามาบริโภค พฤติกรรมการใช้สารเสพติด เทศกาลงานเลี้ยงต่างๆ และพฤติกรรมมุ่งแสวงหาความท้าทาย โดยสามารถอธิบายโอกาสดื่มสุราแบบหนักได้ ร้อยละ 30.4 (Nagelkerke $R^2 = 0.304$) (ตารางที่ 4)

ปัจจัยที่แตกต่างในการทำนายพฤติกรรมกรดื่มสุราแบบหนักในกลุ่มนักเรียนชายและหญิง ได้แก่ อายุ พฤติกรรมการดื่มสุราของมารดา โดยพบปัจจัยด้านอายุสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมกรดื่มสุราแบบหนักเฉพาะเพศหญิง โดยพบว่านักเรียนหญิงที่มีอายุ 18-19 ปี มีโอกาสเสี่ยงต่อพฤติกรรมกรดื่มสุราแบบหนักประมาณ 1.7 เท่า ของนักเรียนหญิงที่มีอายุ 15-17 ปี (OR = 1.73, 95%CI = 1.13-2.65) ส่วนปัจจัยด้านพฤติกรรมกรดื่มสุราของมารดาสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมกรดื่มสุราแบบหนักเฉพาะเพศชาย

โดยพบว่ากลุ่มนักเรียนชายที่มารดาดื่มสุราแบบดื่มบ่อย และดื่มมานานๆ ครั้งมีโอกาสเสี่ยงต่อพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราแบบหนักประมาณ 4.5 และ 1.2 เท่า ของนักเรียนชาย

ที่มารดาไม่ดื่มสุรา (OR = 4.46, 95%CI = 1.95-10.2, OR = 1.18, 95%CI = 0.74-1.88) (ตารางที่ 3 และ 4)

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลประชากรและปัจจัยทำนาย กับพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราแบบหนัก ของกลุ่มตัวอย่างแบบ univariate analysis (n= 1,279)

ปัจจัยทำนายพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราแบบหนัก (Binge Drinking)		กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา		OR	p-value
		ไม่มีพฤติกรรมกรรมการ ดื่มสุราแบบหนัก จำนวน	พฤติกรรมกรรมการดื่ม สุราแบบหนัก จำนวน		
		ร้อยละ	ร้อยละ		
เพศ	หญิง	532 (76.3)	165 (23.7)	1	0.006*
	ชาย	404 (69.4)	178 (30.6)	1.42	
อายุ	15-17 ปี	427 (77.2)	126 (22.8)	1	0.005*
	18-19 ปี	509 (70.1)	217 (29.9)	1.44	
ระดับชั้นปีที่กำลังศึกษา	ปวช	670 (73.5)	242 (26.5)	1	<0.005*
	ปวส	266 (72.5)	101 (27.5)	0.62	
อำนาจหรือความสามารถของบุคคลในการแสวงหา เครื่องดื่มสุรามาบริโภค	น้อย	354 (80.8)	84 (19.2)	1	< 0.001*
	ปานกลาง	475 (71.4)	190 (28.6)	1.69	
	มาก	107 (60.8)	69 (39.2)	2.72	
พฤติกรรมกรรมการดื่มสุราของบิดา	ไม่ดื่ม	298 (76.1)	94 (23.9)	1	0.029*
	ดื่มมานานๆ ครั้ง ^a	462 (73.4)	167 (26.6)	1.15	
	ดื่มบ่อย ^b	176 (68.2)	82 (31.8)	1.48	
พฤติกรรมกรรมการดื่มสุราของมารดา	ไม่ดื่ม	667 (77.6)	193 (22.4)	1	< 0.001*
	ดื่มมานานๆ ครั้ง ^a	234 (67.4)	113 (32.6)	1.67	
	ดื่มบ่อย ^b	35 (48.6)	37 (51.4)	3.65	
พฤติกรรมการใช้สารเสพติด	ไม่ เคยใช้	801 (82.2) 135 (44.6)	173 (17.8) 168 (55.4)	1 5.76	< 0.001*
เทศกาลงานเลี้ยงต่างๆ	ไม่ ใช่	516 (84.3) 420 (63.1)	96 (15.7) 247 (36.9)	1 3.16	< 0.001*
พฤติกรรมมุ่งแสวงหาความท้าทาย	ต่ำ (< 12.16)	627 (82.8)	130 (17.2)	1	< 0.001*
	สูง (≥ 12.16)	309 (59.2)	213 (40.8)	3.32	
การรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มสุรา	ต่ำ (< 113.19)	451 (68.3)	209 (31.7)	1.68	< 0.001*
	สูง (≥ 113.19)	485 (78.4)	134 (21.6)	1	
สัมพันธภาพในครอบครัว	ต่ำ (< 66.55)	391 (76.9)	117 (23.1)	1.39	0.013*
	สูง (≥ 66.55)	545 (70.7)	226 (29.3)	1	

^aดื่ม 2-4 ครั้ง/เดือน, ^bดื่ม>2 ครั้ง/สัปดาห์, p-value* <.05

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลประชากรและปัจจัยทำนายกับพฤติกรรมการดื่มสุราแบบหนักของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติ multiple logistic regressions (forward stepwise) (n = 1,279)

ปัจจัยทำนาย	Crude OR	Adjust OR	(95%CI)	P-value
อายุ				0.005*
15-17 ปี	1	1		
18-19 ปี	1.44	1.51	(1.13 to 2.03)	
อำนาจหรือความสามารถของบุคคลในการแสวงหาเครื่องดื่มสุรามาบริโภค				<0.001*
น้อย	1	1		
ปานกลาง	1.69	1.26	(0.91 to 1.74)	
มาก	2.72	2.26	(1.46 to 3.50)	
พฤติกรรมการดื่มสุราของมารดา				<0.001*
ไม่ดื่ม	1	1		
ดื่มนานๆครั้ง ^a	1.67	1.13	(0.83 to 1.55)	
ดื่มบ่อย ^b	3.65	2.72	(1.57 to 4.73)	
พฤติกรรมการใช้สารเสพติด				<0.001*
ไม่	1			
เคยใช้	5.76	4.41	(3.26 to 5.98)	
เทศกาลงานเลี้ยงต่างๆ				<0.001*
ไม่	1	1		
ใช่	3.16	2.74	(1.69 to 3.69)	
พฤติกรรมมุ่งแสวงหาความท้าทาย				<0.001*
ต่ำ	1	1		
สูง	3.32	2.25	(1.69 to 3.01)	

^a ดื่ม 2-4 ครั้ง/เดือน, ^b ดื่ม >2 ครั้ง/สัปดาห์, p-value* < .05

(Nagelkerke R² = 0.288)

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลประชากรและปัจจัยทำนายกับพฤติกรรมการดื่มสุราแบบหนัก
ในกลุ่มนักเรียนชาย โดยใช้สถิติ multiple logistic regressions (forward stepwise) (n=582)

ปัจจัยทำนาย	Crude OR	Adjust OR	(95%CI)	P-value
อำนาจหรือความสามารถของบุคคล ในการแสวงหาเครื่องดื่มสุรามาริโภค				0.002*
น้อย	1	1		
ปานกลาง	1.73	1.42	(0.89 to 2.26)	
มาก	2.94	2.71	(1.46 to 5.04)	
พฤติกรรมการดื่มสุราของมารดา				< 0.001*
ไม่ดื่ม	1	1		
ดื่มนานาๆครั้ง ^a	1.52	1.18	(0.74 to 1.88)	
ดื่มบ่อย ^b	4.37	4.46	(1.95 to 10.2)	
พฤติกรรมการใช้สารเสพติด				< 0.001*
ไม่	1	1		
เคยใช้	4.47	3.71	(2.46 to 5.59)	
เทศกาลงานเลี้ยงต่างๆ				< 0.001*
ไม่	1	1		
ใช่	2.74	2.96	(1.95 to 4.50)	
พฤติกรรมมุ่งแสวงหาความท้าทาย				0.006*
ต่ำ (< 17.64)	1	1		
สูง (≥ 17.64)	2.43	1.76	(1.17 to 2.65)	

^a ดื่ม 2-4 ครั้ง/เดือน, ^b ดื่ม > 2 ครั้ง/สัปดาห์, p-value* < .05

(Nagelkerke R² = 0.265)

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลและปัจจัยทำนายกับพฤติกรรมการดื่มสุราแบบหนักในกลุ่มนักเรียนหญิง โดยใช้สถิติ multiple logistic regressions (Forward stepwise) (n=696)

ปัจจัยทำนาย	Crude OR	Adjust OR	(95%CI)	P-value
อายุ				0.012*
15-17 ปี	1	1		
18-19 ปี	1.65	1.73	(1.13 to 2.65)	
อำนาจหรือความสามารถของบุคคลในการแสวงหาเครื่องดื่มสุรามาบริโภค				0.011*
น้อย	1	1		
ปานกลาง	1.62	1.17	(0.74 to 1.86)	
มาก	2.46	2.23	(1.20 to 4.14)	
พฤติกรรมการใช้สารเสพติด				< 0.001*
ไม่	1	1		
เคยใช้	7.86	5.69	(3.54 to 9.14)	
เทศกาลงานเลี้ยงต่างๆ				< 0.001*
ไม่	1	1		
ใช่	3.64	2.71	(1.77 to 4.16)	
พฤติกรรมมุ่งแสวงหาความท้าทาย				< 0.001*
ต่ำ (< 12.16)	1	1		
สูง (≥ 12.16)	4.34	2.73	(1.82 to 4.11)	

^aดื่ม 2-4 ครั้ง/เดือน, ^bดื่ม>2 ครั้ง/สัปดาห์, p-value* < .0
(Nagelkerke R² = 0.304)

วิจารณ์

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบว่าปัจจัยทำนายพฤติกรรมการดื่มสุราแบบหนักในกลุ่มตัวอย่างทั้งนักเรียนชายและหญิง ได้แก่ อำนาจหรือความสามารถของบุคคลในการแสวงหาเครื่องสุรามาบริโภคสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการดื่มสุราแบบหนักในกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาได้ สอดคล้องกับการศึกษาที่พบว่าระยะทางที่พอดี¹⁹ และกลุ่มนักเรียนที่มีการทำงานพิเศษหลังเลิกเรียน ทำให้มีอำนาจในการหาซื้อและเลือกชนิดของเครื่องดื่มสุรามาบริโภคมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราแบบหนักเพิ่มขึ้น²⁰ ทั้งนี้เนื่องจากสภาพแวดล้อมรอบๆ สถาบันที่ผู้วิจัยเลือกเป็นพื้นที่ในการศึกษาพบร้านสะดวกซื้อ ร้านจำหน่ายเครื่องดื่มประเภทสุรา และที่สำคัญมีลานพื้นที่ขนาดใหญ่ที่มีร้านอาหารมากกว่า 10 ร้าน มีการขึ้นป้ายขายเครื่องดื่มประเภทสุราและเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ไว้อย่างชัดเจน จากสภาพแวดล้อมดังกล่าวมาพบว่าเป็นปัจจัยเอื้อให้มีพฤติกรรมการดื่มสุราเพิ่มขึ้นในกลุ่มนักเรียนนักศึกษา²¹ ประกอบกับข้อมูลการสัมภาษณ์อาจารย์พบว่ากลุ่มนักเรียนมากกว่าร้อยละ 50 มีการหารายได้ระหว่างเรียน ซึ่งอาจทำให้เด็กมีกำลังซื้อและสังคมที่กว้างขึ้นในกลุ่มเพื่อนที่ทำงาน

ปัจจัยด้านพฤติกรรมมุ่งแสวงหาความท้าทายสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการดื่มสุราแบบหนักได้ สอดคล้องกับการศึกษาในต่างประเทศพบว่าวัยรุ่นที่มีลักษณะที่ชอบความตื่นเต้นท้าทายสูง (sensation-seeking) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราแบบหนักเพิ่มขึ้น^{6, 9, 20} ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 17.2 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นอันเป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และระดับฮอร์โมนในร่างกาย ดังนั้นวัยรุ่นจึงมีลักษณะนิสัยที่ชอบความตื่นเต้นท้าทาย โดยเฉพาะเมื่ออายุเข้า 16 ปี จะมีบุคลิกภาพแบบท้าทายสูงที่สุด²² และการที่วัยรุ่นให้คุณค่าของ

การดื่มสุราคือ ความสนุกสนาน ตื่นเต้น ท้าทาย ทำให้เข้าถึงได้ง่าย กล้าพูด กล้าแสดงออก²³ และกล้าทำอะไรแปลกใหม่ที่ไม่เคยทำ เพื่อตอบสนององธรรมชาติของวัยรุ่นที่ชอบความตื่นเต้น ท้าทาย และความอยากรู้อยากลอง เพื่อหาประสบการณ์แปลกใหม่ให้กับชีวิต²⁴ โดยเฉพาะความอยากรู้อยากลอง พบเป็นสาเหตุสำคัญลำดับต้นๆ ที่ทำให้วัยรุ่นเข้าไปเกี่ยวข้องกับสารเสพติด²⁵ ดังผลการศึกษาค้นคว้าที่พบว่ากลุ่มนักเรียนที่เคยมีพฤติกรรมการใช้สารเสพติด มีโอกาสเสี่ยงต่อพฤติกรรมการดื่มสุราแบบหนัก ประมาณ 4.4 เท่า ของกลุ่มนักเรียนที่ไม่เคยมีพฤติกรรมการใช้สารเสพติด สอดคล้องกับการศึกษาในต่างประเทศพบว่าวัยรุ่นที่เสพนูห์ร ก็ัญชา โคเคน และสารเสพติดอื่นๆ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราแบบหนักเพิ่มขึ้น^{2, 3, 10, 20} ทั้งนี้เนื่องจากวัยรุ่นที่เสพนูห์ร จะส่งผลให้เกิดความล้มเหลวในการแสดงบทบาทหน้าที่ต่างๆ เกิดความรู้สึกด้อยค่า ขาดความมั่นใจ ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองลดลง เกิดความเครียด ความกดดันเพิ่มขึ้น ดังนั้นวัยรุ่นที่ติดสารเสพติดจึงเป็นกลุ่มเปราะบางที่เสี่ยงต่อการดื่มสุราเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษากภาคตัดขวาง (cross-sectional studies) ดังนั้นปัจจัยด้านพฤติกรรมการใช้สารเสพติดอาจไม่ใช่ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการดื่มสุราแบบหนักในกลุ่มนักเรียนแต่อาจเป็นผลที่ตามมาอย่างพฤติกรรมการดื่มสุราก็ได้

เทศกาลงานเลี้ยงต่างๆ พบว่าสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการดื่มสุราแบบหนักในกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาได้ สอดคล้องกับการศึกษาในต่างประเทศที่พบว่า เทศกาลงานเลี้ยง งานปาร์ตี้ (party) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราแบบหนักเพิ่มขึ้นในกลุ่มนักเรียน นักศึกษา^{9, 10} ดังมีการศึกษาในประเทศไทยพบว่า เทศกาลงานเลี้ยงต่างๆ เช่น ปีใหม่ สงกรานต์ งานบวช งานวันเกิด งานฉลองสำเร็จการศึกษา ฯลฯ

มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มสุราเพิ่มขึ้นในกลุ่มวัยรุ่น^{26,27} และเนื่องจากสังคมไทยในปัจจุบันพบว่าการดื่มสุราไม่ได้มีจำกัดอยู่เฉพาะในพิธีกรรมหรือในช่วงเทศกาลและโอกาสพิเศษอีกต่อไป สุรายังนำมาใช้เป็นเครื่องดื่มในทุกโอกาส แม้แต่ “งานบุญ” ซึ่งไม่เคยดื่มสุรา เช่น บุญจันทน์ บุญผ้าป่า หรือ บุญมหาชาติ โดยเฉพาะสังคมไทยจะมีเทศกาลงานบุญเกือบทุกเดือนตามประเพณี หิต 12 ครอง 14 ดังนั้นโอกาสที่วัยรุ่นไทยจะดื่มสุราตามเทศกาลต่างๆ จึงมีบ่อยขึ้น อย่างไรก็ตามจากการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาภาคตัดขวาง (cross-sectional studies) ดังนั้นปัจจัยด้านเทศกาลงานเลี้ยงจึงอาจไม่ใช่ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการดื่มสุราแบบหนักในกลุ่มนักเรียนก็ได้ แต่อาจเป็นผลที่ตามมาอย่างพฤติกรรมการดื่มสุรา

ส่วนปัจจัยที่พบว่าแตกต่างกันในการร่วมทำนายพฤติกรรมการดื่มสุราแบบหนักในกลุ่มนักเรียนหญิงและชาย ได้แก่ อายุ และพฤติกรรมการดื่มสุราของมารดา โดยพบว่าปัจจัยด้านอายุสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการดื่มสุราแบบหนักได้เฉพาะในกลุ่มนักเรียนหญิง ทั้งนี้อาจเนื่องจากการเลี้ยงดูที่แตกต่างกันระหว่างเด็กหญิงและเด็กชายโดยพบว่าเด็กผู้หญิงจะถูกเลี้ยงดูมาแบบต้องเรียบร้อย เหล้าไม่กินนุหรือไม่สูบ ให้อยู่กับเหย้าเฝ้ากับเรือนไม่สนับสนุนให้ออกไปสังคมนอกบ้าน แต่เมื่ออายุมากขึ้นการควบคุมดูแลจากพ่อแม่จะน้อยลง ในขณะที่เด็กผู้ชายจะถูกเลี้ยงดูแบบให้รู้จักช่วยเหลือตนเอง โดยเด็กผู้ชายจะได้รับการควบคุมติดตามที่แน่นจากพ่อแม่ น้อยกว่าเด็กผู้หญิง²⁸ ทำให้เด็กผู้ชายมีอิสระกล้าคิด กล้าแสดงออกมาตั้งแต่เด็กๆ การควบคุมติดตามดูแลจากพ่อแม่ก็ไม่แตกต่างกันทั้งในช่วงที่อายุยังน้อยหรืออายุมากขึ้น ไม่เหมือนเด็กผู้หญิงที่พ่อแม่ผู้ปกครองจะคอยดูแลอย่างใกล้ชิดโดยเฉพาะช่วงเด็กๆ และอีกเหตุหนึ่งอาจเนื่องมาจากวัยรุ่นชาย มีการเจริญเติบโตช้ากว่าวัยรุ่นหญิงประมาณ 2 ปี²⁹ ในขณะที่เพื่อน

ผู้หญิงที่เคยตัวเล็กกว่ากลับเจริญเติบโตและดูเป็นสาวเร็วกว่าตนเอง จึงอาจจะทำให้วัยรุ่นชายมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับรูปร่าง ความสูง และความแข็งแรงของร่างกาย ซึ่งอาจจะไม่มั่นใจในความเป็นชาย³⁰ ดังนั้นจึงทำให้เด็กวัยรุ่นชายหันมาสร้างความมั่นใจให้กับตนเอง โดยการดื่มสุราเพื่อบ่งบอกความเป็นผู้ใหญ่หรือบ่งบอกความเป็นชาย^{31,32} ส่วนพฤติกรรมการดื่มสุราของมารดา พบว่าสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการดื่มสุราแบบหนักได้เฉพาะในกลุ่มนักเรียนชาย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสังคมไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมองว่า การดื่มสุราในกลุ่มเพศชายถือเป็นเรื่องปกติหากบิดาดื่มสุราก็ไม่ใช่เรื่องแปลก เป็นภาพที่ทุกคนคุ้นเคยและพบเห็นมาตั้งแต่เด็กๆ จึงไม่ได้จดจำเพื่อนำมาเลียนแบบแต่หากมารดาดื่มสุรา เด็กๆ จะเริ่มรับรู้ว่าเป็นเรื่องปกติเพราะแม่คนอื่นไม่ดื่มแต่ทำไมแม่เราดื่ม พ่อโตเป็นวัยรุ่นโดยเฉพาะวัยรุ่นชาย จะมีความต้องการ อยากรู้ อยากรองหาประสบการณ์แปลกใหม่ให้กับชีวิต²⁶ และมารดาผู้ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนลูกๆ อาจจะมีควมระมัดระวังในพฤติกรรมการดื่มสุรามากขึ้นหากมีลูกสาว เพราะยังมีความเชื่อที่ว่าผู้หญิงที่ดีไม่ควรกินเหล้า สูบบุหรี่ เพราะกลัวว่าหากตนเองดื่มสุราลูกสาวอาจจะเลียนแบบพฤติกรรม และหากลูกสาวดื่มสุราสังคมก็อาจจะตำหนิครอบครัว ตำหนิพ่อแม่ไม่เหมือนเด็กผู้ชายที่สังคมยอมรับและถือว่าเป็นเรื่องปกติหากเด็กผู้ชายจะดื่มสุรา

นักเรียนชายมีโอกาสเสี่ยงต่อพฤติกรรมการดื่มสุราแบบหนักมากกว่านักเรียนหญิงประมาณ 1.4 เท่า สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมาพบอัตราการดื่มสุราแบบหนักในกลุ่มวัยรุ่นชายมากกว่าหญิง^{3,5} เมื่อควบคุมปัจจัยอื่นๆ พบว่าเพศ ไม่สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการดื่มสุราแบบหนักในกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษาได้ ดังนั้นการที่เพศชายมีความเสี่ยงต่อการดื่มสุราแบบหนักมากกว่าเพศหญิงจึงไม่ใช่อยู่ที่ความแตกต่าง

ทางชีวภาพของเพศ (sex) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเด็ก ผู้หญิงที่เข้าไปเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษา อาจจะถูก กระบวนการขัดเลลาทางสังคม (socialization) เข้าสู่ โลกของความเป็นผู้ชายมากขึ้น เนื่องจากสังคมของเด็ก อาชีวะส่วนมากจะเป็นเด็กนักเรียนชาย ที่มีความคิด ความเชื่อ และค่านิยม ที่ถูกถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น คือ ความรักในศักดิ์ศรี รักเพื่อน รักสถาบัน ร่วมทั้ง การแสดงออกต่างๆที่บ่งบอกถึงความกล้าหาญ ความเป็นลูกผู้ชาย เช่น การดื่มเหล้า สูบบุหรี่ ดังมี การศึกษาพบเด็กวัยรุ่นชายให้คุณค่าของการดื่มสุรา แสดงออกถึงความกล้าหาญ ความเป็นผู้ใหญ่ สุราเป็น สัญลักษณ์ของความเป็นชาย³² ในขณะที่เดียวกัน ค่านิยม ต่อการดื่มสุราในกลุ่มวัยรุ่นหญิงมีการเปลี่ยนแปลงไป จากอดีต ดังมีการศึกษาถึงพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ของวัยรุ่นหญิงในวิทยาลัยอาชีวศึกษาพบ กระบวนการของการดื่มคือ ประสบการณ์ การเรียนรู้ และการปรับตัวเมื่อเข้าไปอยู่ในสังคมโรงเรียนและ สังคมเพื่อนฯ ซึ่งวัยรุ่นหญิงกลุ่มนี้ต่างให้ความหมาย และคุณค่าของการดื่มสุราไม่ใช่เรื่องเสียหาย แต่กลับ สื่อถึงความเป็นผู้หญิงทันสมัย เท่ เป็นผู้หญิงเก่ง³³ เช็กซี มีเสน่ห์ เป็นภาพลักษณ์ของผู้หญิงที่มีความมั่นใจ³⁴ สื่อถึงความสนุกสนาน ดื่มเพื่อเข้าสังคม³³ และปัจจุบัน เริ่มมีการเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงตัวเองของ ผู้หญิง ทั้งในเรื่องบทบาท ความคิด ความเชื่อ ทักษะคติ ทำให้ผู้หญิงมีโอกาสในการดื่มสุราเพิ่มมากขึ้น³⁵

ข้อจำกัดในการศึกษาครั้งนี้ เนื่องจาก แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษามีทั้งหมด 86 ข้อ อาจทำให้กลุ่มนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามเกิดความ เมื่อยล้าและเบื่อหน่ายในการตอบ สังเกตจากการที่ นักเรียนใช้เวลาในการทำแบบสอบถามโดยเฉลี่ยคนละ ประมาณ 30-45 นาที ซึ่งอาจทำให้ผลที่ได้คลาดเคลื่อน จากความเป็นจริง ดังนั้นควรมีการจัดกิจกรรมระหว่าง เก็บข้อมูลและควรมีวิธีการในการเก็บข้อมูลรูปแบบอื่น

ร่วมด้วย เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต การทำ focus group เป็นต้น และอัตราการได้คืนของแบบสอบถาม ที่มีความสมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ได้มีทั้งหมด 1,279 ฉบับ จากแบบสอบถามที่รวบรวมมาได้ทั้งหมด 1,769 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 69.51 ซึ่งน้อยกว่าที่ผู้วิจัย กำหนดไว้ เนื่องจากแบบสอบถามที่ถูกคัดออกพบมี อายุ เกิน 19 ปี และมีค่า missing value มากกว่า 10 ค่า ทั้งนี้ เนื่องจากผู้วิจัยขาดความระมัดระวังและการวางแผน ที่ดีในการเก็บข้อมูล และเนื่องจากการศึกษาวิจัย ครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบ three-stage cluster sampling ดังนั้นในการวิเคราะห์ข้อมูลควรนำ ค่าถ่วงน้ำหนักเข้ามาคิดด้วย

ข้อเสนอแนะในการนำงานวิจัยไปใช้

บทบาทของพยาบาลจิตเวชและบุคลากร สาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง

1. ค้นหาและป้องกันวัยรุ่นกลุ่มเสี่ยงได้แก่ วัยรุ่นกลุ่มที่มีบุคลิกภาพแบบมุ่งแสวงหาความท้าทาย สูง มีการใช้สารเสพติด มารดามีพฤติกรรมกรรมการดื่มสุรา และวัยรุ่นหญิงที่มีอายุเพิ่มขึ้น

2. การให้คำปรึกษาและจัดโครงการเพื่อแก้ไข ปัญหาพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราแบบหนักในวัยรุ่นให้มีความเหมาะสมตามกลุ่มเพศ โดยเน้นการป้องกันปัญหา ยาเสพติด เฝาระวังดูแลพฤติกรรมกรรมการดื่มในช่วงเทศกาล งานเลี้ยงต่างๆ สอนและฝึกทักษะให้วัยรุ่นเข้าใจและมีวิธีการแสดงออกถึงความรู้สึก อยากรู้ อยากรอง ความตื่นเต้น ทำลายในทางที่เหมาะสมและสร้างสรรค์ วัยรุ่นชายเน้นการส่งเสริมและการค้นหาเอกลักษณ์ ในตนเอง ส่วนวัยรุ่นหญิงควรมีการจัดกิจกรรมและ เฝาระวังมากขึ้นตามอายุที่เพิ่มขึ้น

บทบาทหน้าที่ครอบครัว

1. ควรมีแนวคิด ความเชื่อ เกี่ยวกับรูปแบบ การเลี้ยงดูบุตรหลานเหมือนในอดีตเพื่อปลูกฝังค่านิยม

ที่ดื่มมาก เช่น ผู้หญิงที่ดีไม่ควรกินเหล้า สูบบุหรี่ ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเทศกาลงานบุญทางศาสนา โดยผสมผสานระหว่างรูปแบบการเลี้ยงดูแบบสังคมไทยในอดีตและสังคมตะวันตกให้เกิดความสมดุล มีการปฏิบัติที่ชัดเจนในการต่อต้านพฤติกรรมการใช้สารเสพติด ซึ่งบุคคลในครอบครัวโดยเฉพาะพ่อแม่ ควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และมีการเฝ้าระวังพฤติกรรมดื่มสุราของบุตรหลานในช่วงเทศกาลสำคัญๆ

2. พ่อแม่และผู้ปกครองควรมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการส่งเสริมให้บุตรหลานได้แสดงออกซึ่งความอยากรู้อยากลอง ในทางที่เหมาะสม

บทบาทของโรงเรียน-ครู

1. มีนโยบายที่ชัดเจนและเข้มงวดในการต่อต้านการใช้สารเสพติด และเฝ้าระวังพฤติกรรมดื่มสุราในช่วงเทศกาลต่างๆที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น โดยเฉพาะสถานศึกษาที่พบว่ามีความเสี่ยงที่เอื้อต่อพฤติกรรมการดื่มสุรา เช่น สถานบันเทิง ร้านขายและร้านอาหารที่มีการจำหน่ายเครื่องดื่มประเภทสุรา และรัฐบาลควรมีนโยบายที่เข้มงวดในการควบคุมการขายเครื่องดื่มประเภทสุราทุกชนิดที่ใกล้กับสถานศึกษาในรัศมี 500 เมตร

2. ครู ควรมีความรู้และสามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กได้ปลดปล่อยพลัง เกิดความสนุกสนาน สร้างความรู้สึกตื่นเต้น ทำทนาย ในทางสร้างสรรค์ และส่งเสริมการค้นหาเอกลักษณ์ของตนเองเพื่อลดพฤติกรรมการลอกเลียนแบบโดยเฉพาะวัยรุ่นชาย

บทบาทของชุมชน-ผู้นำชุมชน

1. ป้องกันและควบคุมการเสพและจำหน่ายสารเสพติดในชุมชนอย่างเข้มงวด มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ เพื่อสร้างจิตสำนึก ปรับเปลี่ยนความคิด ความเชื่อของคนในชุมชน ในการงดเหล้าในงานบุญ งานประเพณีต่างๆ อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาภาคตัดขวาง (cross sectional study) ผลของการศึกษาจึงไม่อาจบอกได้ว่าเป็นเหตุหรือผลของพฤติกรรมดื่มสุราแบบหนักในกลุ่มวัยรุ่น ดังนั้นถ้าต้องการทราบเหตุและผลของปัจจัยที่แน่ชัดจึงควรศึกษาแบบ cohort study อาทิเช่น future monitoring survey และควรมีการศึกษาประเด็นนี้ในกลุ่มวัยรุ่นที่อยู่ในกระบวนการศึกษา โดยมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มวัยรุ่นในชนบทและเขตเมืองว่ามีปัจจัยที่เหมือนหรือแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร และควรมีการศึกษาวิจัยในรูปแบบของการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อดูว่าพฤติกรรมการดื่มสุราแบบหนักเกิดขึ้นได้อย่างไร โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนหญิง และหากการศึกษาที่เลือกใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบอันตรภาคชั้น (stratified sampling) ในการวิเคราะห์ข้อมูลควรนำค่าถ่วงน้ำหนักมาคิดด้วย

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ศ.ดร.ศิริพร จิรวัดมนกุล และ รศ.ดร.วรรณดี เตี่ยวณิชกร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ รวมถึงคณาจารย์และนักเรียนอาชีวศึกษาที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล ตลอดจนศูนย์ส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนวัยแรงงาน (ศสค) มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่กรุณาสนับสนุนทุนในการศึกษาครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

1. WHO Global Status Report on Alcohol. Global Status Report on Alcohol. World Health Organization Department of Mental Health and Substance Abuse Geneva. [n.p.], 2004

2. Getz J, Bray H. Predicting Heavy Alcohol Use among Adolescent. *American Journal Orthopsychiatry* 2005; 75:102-16.
3. Miller JW, Naimi TS, Brewer RD, Jones SE. Binge Drinking and Association Health Risk Behaviors Among High School Students. *Pediatrics* 2007; 119:76-85.
4. Boonard S, Intaso A. Risk factors for binge drinking of male student of Prince of Songkla University. Faculty of Management Sciences, Prince of Songkla University; 2006.
5. Assanangkornchai S, Mukthong A, Samangsri N and on behalf of the 2007 Student Survey Team. A surveillance of drinking behaviors and other health-risk behaviours among high school students in Thailand. Faculty of Medicine, Prince Songkla University; 2008.
6. Stolle M, Sack PM, Thomasius R. Binge Drinking in Childhood and Adolescent: Epidemiology, Consequence, and Intervention. *Dtsch Arztebl Int* 2009; 106:328-36.
7. On-Intr P. Drinking beverage alcohol pattern of teen-age, the effect build the health and family. Bangkok: Center for Alcohol Studies; 2009.
8. Bersamine M, Paschall M, Flewelling RL. Ethnic Difference in Relationships between Risks Factor and Adolescent Binge Drinking: A National Study. *Prevention Science* 2005; 6:127-37.
9. Wikipedia the free encyclopedia. Binge Drinking. [online] 2005 [cited June 16, 2510]. Available from: http://en.wikipedia.org/wiki/Binge_drinking.
10. Wechsler H, Dowdall GW, Davenport A, Castillo S. Correlations of College Students Binge Drinking. *Am J Public Health* 1995; 85:921-6.
11. Rungreangkulkij S. Gender and Mental Health. *J Psychiatr Assoc Thailand* 2010; 55: 109-18.
12. Songsiri N, Musikaphan W. Cyber-bullying among secondary and vocational students in Bangkok. *Journal of Population and Social studies* 2011; 19(2): 235-42.
13. Hsieh YF, Bloch AD, Larsen DM. A Simple Method of Sample Size Calculation for Linear and Logistic Regression. *Stati Med* 1998; 17:1623-34.
14. Courtney KE, Polich J. Binge Drinking in Young Adult: Data, Definition, and Determinants. *Psycho Bull* 2009; 135:142-56.
15. Yoelao D, Kasemnet L, Wong-Arsa C. Determinants of Use and Addiction to Inhalants among Youths in Bangkok Metropolis and Yasothorn Province in Thailand. Bangkok: Behavioral Science Research Institute, Srinakarinwirote University; 1997.
16. Sitthisongkram S, Thapinta D and Skalphan S. Predicting Factor of Alcohol Drinking Behavior in Adolescents. *Nursing Journal* 2008; 35:130-41.
17. Sangartit S. Predictors of Cigarette, Alcohol, and Substance Abuse among Adolescents. Master of Nursing Science Thesis in Child Health Nursing, Graduate School, Khon Kaen University; 2007.

18. Thepnoo J. Factor Affecting Alcohol Beverage Intake among High School Students, Phatthalung Province. Master of Science (Public Health) major in Family Health, Mahidol University; 1997.
19. Kourkong B. Factors affecting alcohol drinking behaviors of the adolescents from the study of Suai(Kui), Lao, and Khmer community in Thatum District, Surin Province. Bangkok: Center for Alcohol Studies; 2007.
20. Kuntsche E, Rehm J, Gmel G. Characteristic of Binge drinking in Erops. *Social Science @ Medicine* 2004; 59:113-27.
21. Thaikla K. Comparative study of density of liquor stores within 500 meters radius around educational and drinking behavior of students. First edition. Bangkok: Center for Alcohol Studies; 2006.
22. Dhammasaccakam W, Tipsrimit N, Chullasup N. The Spread of Narcotics and Drug Abuse in Border Provinces of Southern Thailand. *Songklanakarinn Journal of Social and Humanities* 2000; 6:291-321.
23. Center for Alcohol Studies. Alcohol expectancies and drinking in different age groups. [online] 2547 [Cited September 13, 2010] Available from URL: <http://cas.or.th/index.php/alcoholdb/read/124>
24. Rungpan N. Child and Adolescent Psychology and Guidance. Faculty of Education. Yala Rajabhat University; 1992.
25. Narcotics Control Technology Center. Your Parent Know of Drugs Abuse. SaKamit Printing and Publishing; 2010.
26. Wongchaikok U. Communication and other Factors affecting alcohol drinking behavior among [Abstract]. Master of Communication Art, Graduate School, Chulalongkorn University, 2007.
27. Punyachia W, Srisombat N and Wongjai. Alcohol and Behavior Child and Adolescents: Case study in rural society Phayao Province. The National Research Council of Thailand and Ministry of Social Development and Human Security of Thailand. [n.d.]; 2007.
28. The Conference on "Population and Society 2008" Gender dimensions of the 4 conditions in the Population and Society. [Online] 2008 [Cited August 18, 2010]. Available From URL: http://203.155.220.217/health_KM/data.
29. Ary H. Theory of Development. [Online] 2009 [Cited September 14, 2010]. Available From URL: <http://Learners.in.th/blog/najah/32293/>.
30. Thai Health Promotion Foundation. Development and adjustment in adolescence. [Online] 2009 [Cited May 4, 2011]. Available From URL: <http://www.thaihealth.or.th/node/5756>.
31. Obot, S., Room, R. Alcohol Gender and Drinking Problem. World Health Organization; 2005.
32. Sherer P, Wong-Uparat P. Social dimension of alcohol problems and domestic violence. *Journal of Sahasat* 2009; 9:194-222.

33. Chumpolweeraong P. Alcohol consumption behavior of female adolescents: Case study in vocational training colleges in Ranong province, Thailand [Abstract]. Faculty of Public Health: Mahidol University; 2005.
34. Yeh MY, Chiang IC, Haung SY. Gender difference in predictors of drinking behaviors in adolescents. *Addict Behav* 2006; 31: 1929-38.
35. Srikosai S. Alcohol Consumption and Alcohol Dependent among Women. Chiang Mai: Wanida Publishers; 2010.